

Ю. Гаврилюк

Біла Підляська

БІЛА ПІДЛЯСЬКА (Biała Podlaska; до 1919 – Біла) – місто на *Підляшші* (нині Люблінського воєводства, Польща), повітовий (районний) та гмінний центр. Насел. 58,6 тис. осіб (2000). Засн. у 2-й пол. 14 ст., міські права отримала 1480. Від 1568 – власність магнат. родини Радзивіллів. До 1795 перебувала у складі Берест. землі Берест. воєводства Великого князівства Литовського, 1795–1809 – у складі Австрії, 1809 – Варшав. князівства, 1815 – Королівства Польського. Від грудня 1918 – у складі Польщі (1919–75 – повітовий центр, 1975–98 – воєвод., від 1999 – знову повіт. центр). Деканальний центр православ., а згодом – уніат. церкви. Від 1628 до 18 ст. у Б. П. діяла Більська академія (від 1633 – філія Краків. академії). 1648 місто зайняли козац. частини армії Б. Хмельницького та місцеві повстанці. У 1917–18 Б. П. стала осередком нац.-освіт. діяльності, яку проводили представники СВУ на територіях, окупов. Німеччиною: Волинь, Полісся, Пд. Підляшшя. Виходив тижневик «Рідне слово». 1940–44 у Б. П. діяв Укр. допомоговий комт. 1947 більшість укр. насел. виселена під час акції [«Вісла»](#). Укр. насел. переважно сполонізоване. Б. П. – центр Люблін.-Холм. єпархії Польс. автокефал. православ. церкви (у складі деканату – 5 парафій), діє церква св. Кирила і Мефодія (збуд. у 1980-х рр.). Пам'ятки архітектури: колиш. монастир отців Василіан із церквою Різдва Богородиці, збуд. 1748–59 в стилі бароко (нині костел). На православ. цвинтарі – могила сенатора І. Пастернака.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Біла Підляська / Ю. Гаврилюк // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-39913>. – Останнє поновлення : 1 січ. 2023.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).